

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Τεχνολογικά χρονικά

Το φαινόμενο
του σχολικού εκφοβισμού

ΑΙΓΑΙΑ: Τι είναι και
γιατί πρέπει να δίνουμε

Δουλεύω
με την καρδιά μου!

ΤΕΥΧΟΣ
ΙΟΥΛΙΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2010

22

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ χρονικά

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος
	Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική	
Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efiapanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ζαμπία Βαρδάκη
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δήμος Τριάντης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Ζωή Γεωργιάδου
Διευθυντής ΣΔΟ	Γιώργος Γιαννακόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Γιώργος Αγγελούσης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α	
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκνης
Μέλη ΕΕ&Ε	Αθανάσιος Νασιόπουλος Γεώργιος Παναγιάρης Διονύσιος Κάβουρας Ευαγγελία Πρωτόπαππα Περικλής Λύτρας
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

4 ■ 1 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

2 ΘΕΣΜΙΚΑ

- 5 ■ Νέο Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας
- 6 ■ Έκτακτη Σύνοδος των Προέδρων των ΤΕΙ
- 6 ■ Ομιλία του Προέδρου, Δ. Νίνου στη Σύνοδο «Διάλογος για την Παιδεία»
- 12 ■ Επιστολή προς την Ειδική Γραμματέα ΕΥΔ ΚΠΣ, κ. Ιφιγένεια Ορφανού

3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 14 ■ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο «Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και Επείγουσα Νοσηλευτική»

4 ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΦΕΙΣ

- 17 ■ **A. Καμμάς**
Ενδοορθόδοξες διαμάχες και κοινωνικές προεκτάσεις
- 22 ■ **Αικ. Νεστορίδου, Α. Καρακάση, Θ. Ζάγκαλης, Α. Δασκαλάκη**
Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού (Φαινόμενο Bullying)

- 28 ■ **K. Παπασταμούλης**
Τα γλυπτά του Παρθενώνα και το νέο μουσείο της Ακρόπολης

- 30 ■ **N. Λαμπρόπουλος**
Εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης του μνημείου και των γλυπτών της Ακαδημίας Αθηνών

38 ■ N. Χιωτίνης

Η οικονομική και πολιτική διάσταση της ανάπτυξης περιφερειακών Πανεπιστημίων. Ανάγκη άμεσων μεταρρυθμίσεων

42 ■ A. Ιωαννίδου - Τζιμογιάννη, M. Γιαννουλάκη, Γ. Παπαδόπουλου

AIMA: Τι είναι και γιατί πρέπει να δίνουμε

46 Το αιώνιο OXI

5 ΑΦΙΕΡΩΜΑ

- 48 ■ Ημέρα ειρήνης και παγκόσμιας κατάπαυσης του πυρός και της μη βίας

6 ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- 51 ■ **Δ. Χανιώτης:**
Δουλεύω με την καρδιά μου!

7 ΤΑ NEA ΤΟΥ ΤΕΙ

- 55 ■ Νέα της Διοίκησης
- 60 ■ Νέα από τα Τμήματα
- 78 ■ Νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών

84 ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

92 9 ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

4 ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

■ A. Καμμάς

Ενδοορθόδοξες διαμάχες
και κοινωνικές προεκτάσεις

■ Aik. Νεστορίδου, A. Καρακάση,

Θ. Ζάγκαλης, A. Δασκαλάκη

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού
(Φαινόμενο Bullying)

■ K. Παπασταμούλης

Τα γλυπτά του Παρθενώνα
και το νέο μουσείο της Ακρόπολης

■ N. Λαμπρόπουλος

Εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης
του μνημείου και των γλυπτών της Ακαδημίας Αθηνών

■ N. Χιωτίνης

Η οικονομική και πολιτική διάσταση της ανάπτυξης
περιφερειακών Πανεπιστημίων.
Ανάγκη άμεσων μεταρρυθμίσεων

■ A. Ιωαννίδου - Τζιμογιάννη,

M. Γιαννουλάκη και Γ. Παπαδόπουλου

AIMA: Τι είναι και γιατί πρέπει να δίνουμε

του Α. Καμμά*

Ενδοορθόδοξες διαμάχες και κοινωνικές προεκτάσεις

Το ότι η Ελλάδα υπήρξε, δια μέσου των αιώνων, το σύνορο ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, γεωπολιτικά ουδείς το αμφισβητεί.

Αυτό όμως που δύσκολα μπορεί κάποιος να εξηγήσει είναι γιατί ο κοινωνικός μετασχηματισμός που ξεκίνησε στη Δύση την εποχή της ύστερης Αναγέννησης και του Διαφωτισμού συνάντησε, στην τότε ελληνική κοινωνία, μια ισχυρότατη αντίδραση που, επιπλόλαια και -ίσως- σκόπιμα ανιστόρητα, αποδίδουμε στη μακρόχρονη οθωμανική επικυριαρχία.

Ιδιαίτερα από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα, όταν ο κοινωνικός μετασχηματισμός των ευρωπαϊκών κρατών, βάσει των αρχών του Διαφωτισμού, άρχισε πλέον να επιβάλλεται και πολιτικά και πολλοί Έλληνες λόγιοι, υπό την επίδραση αυτών των ιδεών, έβλεπαν την απελευθέρωση του γένους σαν το πρώτο στάδιο ουσιαστικού εκσυγχρονισμού της ελεύθερης Ελλάδας προς την κατεύθυνση αυτή, η αντίδραση σ' αυτή την πτορεία ήταν ιδιαίτερα έντονη.

Αυτή όμως η αντίδραση ούτε προϊόν παρθενογενέσεως ήταν, ούτε δημιούργημα μιας συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου υπήρξε.

Ήδη από το 14^ο αιώνα η ιστορική διένεξη μεταξύ

Βαρλαάμ του Καλαβρού και Γρηγορίου Παλαμά μαρτυρούσε την ύπαρξη δύο, διαμετρικά αντίθετων, απόψεων που, φαινομενικά μεν εκινούντο στο χώρο της θεολογικής ερμηνείας, ουσιαστικά δε φανέρωναν την ύπαρξη δύο διαμετρικά αντίθετων κοινωνικών προσανατολισμών.

Ο λόγιος μοναχός Βαρλαάμ (1290-1348) από την Καλαβρία, σπουδασε στη Ρώμη και, πολύ ενωρίς, εξελίχθηκε σε ένθερμο υποστηρικτή της πλατωνικής και αριστοτελικής φιλοσοφίας.

Η επιστροφή του στα ελληνικά εδάφη συνέπεσε με την περίοδο της «ανακάλυψης» της αρχαιοελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας από τη δυναστεία των Παλαιολόγων και ο αυτοκράτορας Ανδρόνικος Γ' (Παλαιολόγος) τον διόρισε καθηγητή στην Κωνσταντινούπολη και του ανέθεσε θεολογικές αποστολές.

Ο Βαρλαάμ πίστευε ακράδαντα στη χρήση της διαλεκτικής μεθοδολογίας και, μέσω αυτής, στη φιλοσοφική προσέγγιση του Θεού, αντίληψη η οποία τον έφερε σε ευθεία αντίθεση με την κρατούσα τότε ησυχαστική αντίληψη που πρέσβευε ότι η Αποκάλυψη του Θεού δεν είναι αντικείμενο της διάνοιας (νου) αλλά της πίστης

*Ο κ. Α. Καμμάς είναι ιατρός ορθοπεδικός, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

και επιτυγχάνεται μόνο μέσω της προσοχής όπως η ησυχαστική ασκητική μέθοδος δίδασκε. Υπέρμαχος της ησυχαστικής αντίληψης ήταν ο Γρηγόριος Παλαμάς (1296-1359) ο οποίος ήταν μαθητής του Θεόδωρου Μετοχίτη και, αργότερα, μοναχός, αρχικά μεν στο Παττίκιο όρος της Θράκης, τελικά δε στην Αθωνική Πολιτεία.

Η προσωποποιημένη διένεξη μεταξύ Βαρλαάμ και Παλαμά ξεκίνησε, φαινομενικά, από παιδαριώδεις θεολογικές διαφωνίες σχετικά με το «κτιστόν» ή «άκτιστον» θείο φως που περιέβαλε τους ησυχαστές μοναχούς την ώρα της «νοεράς προσευχής», εξελίχθηκε όμως σε κοινωνική αντιπαράθεση μεταξύ Παλαμά και ησυχαστών αφενός και Βαρλαάμ και Ζηλωτών αφετέρου, η οποία προσέλαβε τη μορφή κοινωνικής επανάστασης στη Θεσσαλονίκη, όταν ο εξουσιομανής μέγας Δομέστιχος, Ιωάννης Κατακουζηνός επιχείρησε, με τη βοήθεια Σλάβων και Τούρκων, να καταλάβει την πόλη.

Και όταν ο τελευταίος πέτυχε, μετά από επτά χρόνια το στόχο του, η ανάδειξη στον αρχιεπισκοπικό θρόνο της Θεσσαλονίκης του Γρηγορίου Παλαμά απέδειξε ιστορικά τη συμπόρευση της πολιτικοστρατιωτικής με την εκκλησιαστική εξουσία, όπως συνέβαινε πάντοτε στη βυζαντινή αυτοκρατορία.

Όπως ήταν φυσικό η διαμάχη Παλαμά - Βαρλαάμ κατέληξε οριστικά υπέρ του πρώτου ο οποίος, το 1368, δηλαδή εννέα χρόνια μετά το θάνατό του, αγιοποιήθηκε από την ορθόδοξη Εκκλησία, με συνοδική απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Η μεταθανάτια αυτή επικράτηση των θεολογικών απόψεων του, Αγίου πλέον, Γρηγορίου Παλαμά συνιστά και στην πράξη την οριστική άρνηση της Ορθοδοξίας σε οιαδήποτε διαλεκτική προσέγγιση της έννοιας του Θεού και την οριστική αποβολή της «έξωθεν» σοφίας από κάθε απόπειρα θεογνωσίας.

Οι απόψεις και τα κείμενα του Γρηγορίου Παλαμά εντάσσονται σε μία μακρά σειρά αντίστοιχων,

που χρονολογούνται από τον 4^ο μ.Χ. αιώνα, και συνιστούν την ουσία της νηπτικής θεολογίας, δηλαδή της τάσης της ορθόδοξης θεολογίας που πρεσβεύει την κοινωνία με τον Θεό μέσα από τη συνεχή προσευχή, την ειλικρινή μετάνοια και τη νήψη (νηφαλιότητα), σε συνθήκες διαρκούς ασκητικής ζωής.

Η κοινωνική αδρανοποίηση την οποία, νομοτελειακά, συνεπείγετο η επικράτηση της νηπτικής αντίληψης κάθε άλλο παρά ενόχλησε τους οθωμανικούς κατακτητές, αν δεν συνετέλεσε σε κάποιο βαθμό και στην έλευση και επικυριαρχία των.

Οι παρανέσεις εξάλλου για υποτέλεια στους Οθωμανούς είχαν ξεκινήσει πολύ πριν την άλωση της Πόλης, όχι μόνο από ευγενείς της βυζαντινής αυτοκρατορίας αλλά -και κυρίως- από σημαίνοντες προκαθήμενους του Ορθόδοξου Οικουμενικού Πατριαρχείου (π.χ. Μάρκος Ευγενικός, 1392-1444) αλλά και την αθωνική κοινότητα.

Οι αγιορείτες μοναχοί μάλιστα, διαβλέποντες τη ραγδαία επέλαση των Οθωμανών, φρόντισαν να κατοχυρώσουν με σουλτανικά φιρμάνια την ιδιοκτησία των εδαφών που, κατά καιρούς, τους είχαν παραχωρήσει διάφοροι βυζαντινοί αυτοκράτορες.

Με την έωλη «επιχειρηματολογία» της επίσημης εκκλησίας και των αγιορειτών ότι «πρώτο μέλημα είναι η διατήρηση της ορθής πίστης και όχι η απόκρουση των Οθωμανών», οι απολογητές του δωσιλογισμού και της εθνοπροδοσίας συνέβαλαν ουσιαστικά στην υλοποίηση του διπλωματικού δόγματος των σουλτάνων «Χαλίφης αυτοκράτορας - Ρωμιός πατριάρχης» που αποτελούσε και το στόχο των Οθωμανών, αφού έτσι απομακρυνόταν αμετάκλητα κάθε πιθανότητα σύμπραξης με τον πάπα, άρα και συγκρότησης ενιαίου μετώπου ορθόδοξων και Δύσης, κατά των αλλόθρησκων κατακτητών.

Ο ιστορικός συμβιβασμός ανάμεσα στους ηγέτες της Ορθοδοξίας και τους επικυρίαρχους

Ο Ναός του Αγίου Γρηγορίου Παλαμά στη Θεσσαλονίκη

Οθωμανούς σηματοδότησε με αρνητικά και μοιρολατρικά μηνύματα την τουρκοκρατούμενη Ελλάδα αφού εμφάνισε την οθωμανική κατοχή σαν πραγμάτωση της θεϊκής βούλησης.

Εφόσον, επομένως, ήταν «θέλημα Θεού η Πόλη να Τουρκέψει» κάθε αντίσταση στον κατακτητή ήταν, σύγχρονα, και παραβίαση της εντολής του Θεού.

Αν λοιπόν υπήρξε -και πράγματι υπήρξε και υπάρχει- «βαβυλώνια αιχμαλωσία» της Ορθοδοξίας και -μέσω αυτής- και ολόκληρου του ελληνικού έθνους αυτή θα πρέπει να αποδοθεί, όπως τονίζει ο Στέλιος Ράμφος στην εισαγωγή του έργου του «Το αδιανόητο τίποτα» «στο κύρος αιώνιας αλήθειας που εμείς αποδίδουμε στη βυζαντινή θεολογική σκέψη, η οποία προφανώς δεν επαρκεί πια και στην οποία, μετά την Ζ' Οικουμενική Σύνοδο του 787, υποτάσσουμε το εκάστοτε ιστορικό παρόν μας.»

Πολύ περισσότερο μάλιστα όταν αυτή η θεολογική σκέψη, κατάλληλα ερμη- ή παρερμηνευόμενη από τις κεφαλές της ορθόδοξης Εκκλησίας,

εξυπηρετούσε αποκλειστικά και μόνον την κοσμική ισχυροποίηση και την οικουμενικότητα της Ορθοδοξίας, ανεξάρτητα οποιουδήποτε εθνικού ή κοινωνικού τιμήματος.

Στα μέσα του 18^{ου} αιώνα (1754) οι αθωνίτες μοναχοί της Σκήτης της Αγίας Άννας αποφάσισαν να τελούν τα μνημόσυνα για τους νεκρούς των δωρητών της μονής τις Κυριακές, αντί των -μέχρι τότε- καθιερωμένων Σαββάτων.

Ο μεγάλος αυτός, για τα δεδομένα της εποχής, νεωτερισμός συνάντησε σφοδρή αντίδραση από σημαντική μερίδα μοναχών οι οποίοι αρνούντο να μοιράσουν κόλλυβα την αναστάσιμη ημέρα της Κυριακής (γι' αυτό και αποκλήθηκαν «Κόλλυβάδες»).

Ξέσπασε τότε, και για πολλές δεκαετίες, άγριος «εμφύλιος» πόλεμος μεταξύ νεωτεριστών και κολλυβάδων, ο οποίος, σε ακραίες φάσεις του, έφθασε μέχρι τη σύναψη συμβολαίων θανάτου με επώνυμους λήσταρχους - δολοφόνους της εποχής.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο, σαν πνευματική

Ο Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς, υπέρμαχος της Νηπτικής θεολογίας και των Ησυχαστών

αρχή της αθωνικής κοινότητας, στις πολλαπλές αναφορές των κολλυβάδων προς αυτό, απάντησε με την κλασσική φαναριώτικη «ενδιάμεση» τακτική του, ότι: «Οι μεν γαρ εν Σάββασι τελούντες τα μνημόσυνα των κεκοιμημένων καλώς ποιούσι, οι δε δ' αν εν Κυριακή ουκ υποκείνται κρίματι.» Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η διανομή κολλύβων την Κυριακή δεν ήταν παρά η αφορμή για να εκδηλωθεί ανοικτά η διαμάχη μεταξύ νεωτεριστών και παραδοσιακών σε μια εποχή που η ευρωπαϊκή ανθρωποκεντρική αντίληψη των Διαφωτιστών άρχισε να παίρνει σημαντική κοινωνική διάσταση και να επηρεάζει, αργά αλλά σταθερά, όλο και περισσότερους λόγιους - πνευματικούς Έλληνες που ερχόντουσαν σε επαφή με αυτήν.

Το 1782 τυπώθηκε στη Βενετία, με άδεια των λογοκριτών του Πανεπιστημίου της Πάδοβας, η «Φιλοκαλία», μία συλλογή ασκητικών κειμένων δώδεκα αιώνων (4^{ος}-15^{ος}) τα οποία είχαν συλλέξει και επεξεργασθεί δύο από τους κορυφαίους πρεσβευτές της ορθόδοξης παράδοσης, ο

επίσκοπος Κορίνθου, Μακάριος Νοταράς και ο αγιορείτης μοναχός Νικόδημος.

Κοινό σημείο των εξήντα επτά κειμένων του βιβλίου αυτού (αλλά και στόχος των επιμεληθέντων την έκδοσή του) ήταν η επιστροφή της Ορθοδοξίας στη νηπτική παράδοση των πατέρων της ανατολικής εκκλησίας και, ιδιαίτερα στις αρχές και τις εκδοχές του Γρηγορίου Παλαμά.

Ο πλήρης τίτλος του βιβλίου «Φιλοκαλία των ιερών νηπτικών» συνερανισθείσα παρά των αγίων και θεοφόρων πατέρων ημών, εν η δια της κατά πράξιν και θεωρίαν ηθικής φιλοσοφίας ο νους καθαίρεται, φωτίζεται και τελειούται» αλλά και το ταυτοχρόνως κυκλοφορήσαν από τον αγιορείτη Νικόδημο «Συμβουλευτικόν εγχειρίδιον», που φιλοδοξούσε να αποτελέσει την αυθεντική ερμηνεία της «Φιλοκαλίας», δεν αφήνουν αμφιβολίες για την πραγματική πρόθεση των δύο αυτών πατέρων της Ορθοδοξίας.

Η «Φιλοκαλία», ουσιαστικά, ήταν η απάντηση της Ορθοδοξίας στις ιδέες και τα μηνύματα του

ανθρωποκεντρικού ευρωπαϊκού Διαφωτισμού και του επιστημονικού ορθολογισμού που δυναμικά προήλαυναν στην ευρωπαϊκή Δύση και επηρέαζαν σημαντικά τους μορφωμένους Έλληνες.

Απέναντι σ' αυτή την πορεία της Δύσης που έβαζε τα θεμέλια της σύγχρονης κοινωνίας ο Μακάριος και ο Νικόδημος, μέσα από τα κείμενα των πατέρων της Ορθοδοξίας, διακήρυξαν, σαν γνήσιοι Κολλυβάδες, ότι η σωτηρία του ανθρώπου πραγματοποιείτο μέσα από την ένωσή του με το Θεό και αυτή η ένωση επιτυγχάνετο μόνο με τη «φυλακή του vou» (νήψις), την «απόθεση των σκέψεων» (ησυχία) και τη «διαρκή, νοερή προσευχή».

Η «Φιλοκαλία» μεταφράσθηκε, κατά καιρούς, στις περισσότερες γνωστές γλώσσες της εποχής και αποτέλεσε, έκτοτε, μαζί με το Συμβουλευτικό Εγχειρίδιο του Νικόδημου, έναν -ουσιαστικά- καταστατικό χάρτη της Ορθοδοξίας που όριζε τον τρόπο σκέψης και ζωής όσων επεδίωκαν την Θεία Χάρη και τη μεταθανάτια ταύτισή των με το μοναδικό Υπαρκτό Θεό.

Αν και στην Ελλάδα χρειάσθηκαν δύο περίπου αιώνες για να ξεκινήσει ουσιαστικά η διάδοση των αρχών της «Φιλοκαλίας», στην ορθόδοξη Ρωσία και στις σλαβόφωνες περιοχές των Βαλκανίων, η επιρροή της ήταν, εξαρχής, σημαντική.

Το ρεύμα όμως του εκσυγχρονισμού της ελληνικής κοινωνίας, μετά την ίδρυση του ελεύθερου ελληνικού κράτους, καθυστέρησε απελπιστικά και, για ενάμιση περίπου αιώνα, η κοινωνία αυτή παρέπαιε μεταξύ αισθήματος και λογικής, μέσα σε μία διαρκή σύγκρουση ανατολικής παράδοσης και δυτικού ορθολογισμού, χωρίς τη δυνατότητα δημιουργικής πρόσληψης και αφομοίωσης της παράδοσης που έμεινε, και παραμένει πάντα, μια ασύνδετη με το παρόν ενότητα, ανίκανη να προσφέρει ουσιώδεις λύσεις σε σύγχρονους προβληματισμούς αλλά, απλά, αναμηρυκάζει το παρελθόν, χωρίς όμως να το αναλύει και να το εννοεί.

Αν τα κείμενα της «Φιλοκαλίας» παρέμειναν στο επίπεδο της θεολογικής ερμηνείας της Χριστιανικής Ορθοδοξίας θα αποτελούσαν έναν ανεκτίμητο θησαυρό, σημείο αναφοράς των μελετητών της ανά τους αιώνες.

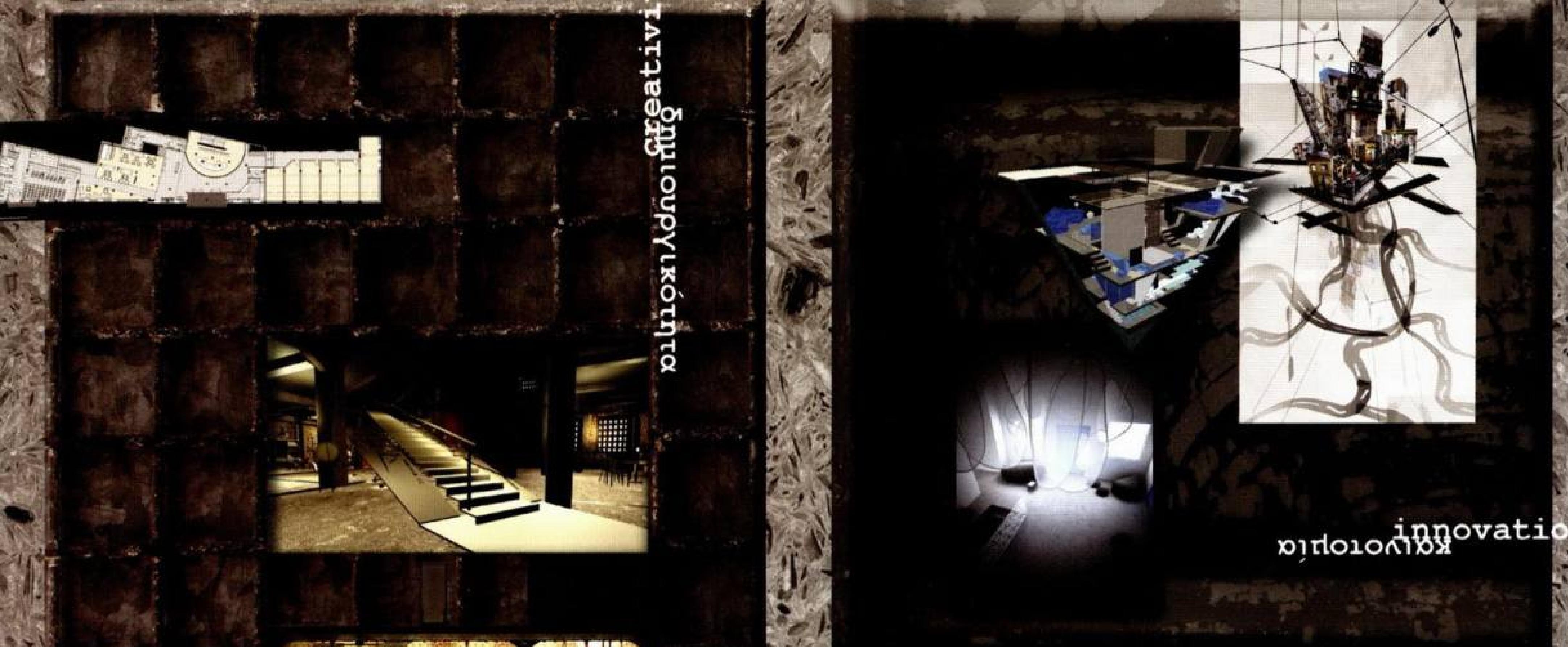
Δεν πρόκειται όμως γι' αυτό.

Η απουσία ουσιαστικής ερμηνευτικής προσέγγισής της, η δογματική μεταφορά της σε επίπεδο ιερωμένων και λαϊκών και η τυπολατρία της, διαμόρφωσαν έναν περιβάλλον συνεχιζόμενης σύγκρουσης αισθήματος και λογικής που δεν μπορεί να κάνει τίποτα περισσότερο από το να δημιουργεί ένα συνεχές κενό στη νεοελληνική ιστορική πορεία η οποία παραπαίει μεταξύ νοσταλγίας και μίμησης, χωρίς συνειδητοποίηση των ραγδαίων μεταβολών που συντελούνται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Δεν είναι, εξάλλου, τυχαίοι οι άπειροι, από άμβωνος, πύρινοι λόγοι των Ορθόδοξων ιερωμένων κατά της «κατάρας» της παγκοσμιοποίησης, χωρίς καν να επιδιώκουν μία ερμηνευτική προσέγγιση ενός όρου που μόνο σαν σύμβολο διολίσθησης προς τον αφανισμό του Γένους, χρησιμοποιείται.

Αιώνες ολόκληρους η Ελλάδα βρίσκεται στο επίκεντρο μιας συνεχούς σύγκρουσης διαφόρων συστημάτων εξουσίας που αγωνίζονται να παραχαράξουν την ιστορία, να καπηλευθούν και να οικειοποιηθούν το μοναδικό για την ανθρωπότητα συνολικό επίτευγμα της Κλασικής Αρχαιότητας και να μετατρέψουν ένα Λαό σε ιδεολογικό ή θρησκευτικό ομφαλοσκόπο, μέχρι τον οριστικό αφανισμό του.

Και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, ανά τους αιώνες, όλοι αυτόι οι παραχαράκτες της ιστορίας εύρισκαν (και πάντα θα βρίσκουν) συμμάχους - γενίτσαρους και εφιάλτες μέσα από τα σπλάγχνα ενός τόπου που γέννησε ότι λαμπρότερο έχει να επιδείξει η ανθρωπότητα από την εποχή της δημιουργίας της.

ΣΧΟΛΗ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στην έκθεση συμμετέχουν με πτυχιακές εργασίες οι παρακάτω:

Ε. Ανυφαντή, Ι. Αλέξη, Σ. Αποστολάκης, Ι. Βασιλοπούλου, Ν. Βογιατζής - Βοκοτόπουλος, Ε. Βορεοπούλου, Μ. Γαλάνη, Μ. Γκουρουμίχου, Μ. Γουναρίδου, Κ. Ευαγγελίου, Δ. Θεοδώρου, Γ. Ιωαννίδης, Ε. Καλογηράτος, Β. Καμπέρη, Κ. Καρυδογιάννη, Π. Καρούντζου, Κ. Κεσισόγλου, Ι. Καλπακά, Μ. Κοντογιάννης, Λ. Κοντογιώργη, Ε. Κοντοπούλου, Ε. Κουμαριανού, Α. Κυπριώτη, Κ. Κυριακόπουλος, Ν. Κωνσταντινίδου, Σ. Λευθεροχωρίτη, Ι. Μαγιάτη, Μ. Παγκάκη, Κ. Παπαχρήστου, Β. Πεσβαντή, Μ. Ρεμούνδου, Μ. Ριδάκη, Α. Ρούσου, Α. Σιδέρη, Ε. Ταταράκη, Μ. Τζώρτζη, Ν. Τριτσικάκης, Δ. Τσάμη, Β. Τσαρούχας, Χ. Τσινισιζέλη, Ι. Φώσκολος, Ο. Χατζηστεφάνου, Στ. Χονδροδήμος, Θ. Χόνδρου, Δ. Χριστοδούλου, Μ. Χρονοπούλου.

ΦΩΤΟ: Κ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ

καλή
ακαδημαϊκή
χρονιά

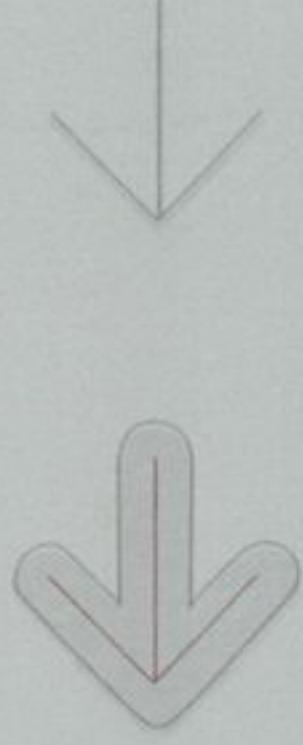
Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση (.tiff ή .jpg). Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή.

Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα I. Αναστασάκου,
τηλ.: 210 5385174, Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

www.teiath.gr

ISSN 1791-7247

Αν. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

